

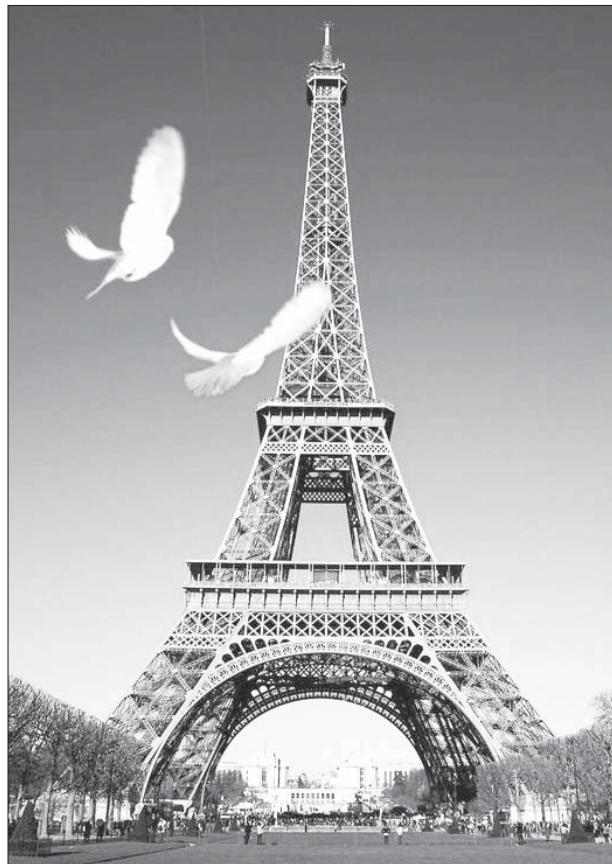
Тетяна Луньова

УСЕРЕДИНІ Й НАЗОВНІ, АБО ТАЄМНИЦІ ЕЙФЕЛЕВОЇ ВЕЖІ

Усі існуючі будівлі зведені за Аристотелевою логікою, яка диктує неможливість одночасного перебування *всередині* і *назовні*: якщо щось знаходиться всередині, то воно там і не може бути назовні; якщо щось розміщується назовні, то воно не може міститися всередині. Цього принципу беззаперечно й беззастережно дотримуються всі споруди: фортеці прагнуть не впустити тих, хто назовні, всередину; в'язниці намагаються не випустити тих, хто всередині, назовні; церкви пориваються охопити всередині себе Божий дух, що витає поза ними. Лише одна споруда у світі долає цю неможливість одночасності *всередині* і *назовні* – Ейфелева вежа. Вона єдина уникає залізної логіки взаємовиключення *в* і *поза*.

Знаходячись на Ейфелевій вежі, відчуваєшся одночасно в приміщенні і під відкритим небом: відділеним від повітряного простору навколо, але не відірваним від нього. Зайшовши всередину залізної вежі, залишаєшся відкритим усім вітрам, дощам, снігам, туманам, зоряному сяйву, сонячному світлу. Лише на Ейфелевій вежі можна перебувати всередині, не відчуваючи себе обмеженим і відчуженим.

Завдяки цьому на Ейфелевій вежі можна сповна пережити екзистенційність: тут не

* Мається на увазі гіпотеза А. Д. Сахарова про Всесвіт, який пульсує, коли на зміну теперішньому його розширенню настає стискування, з якого почнеться новий виток розширення, і так без кінця.

вдається розслабитися, бо тут не станеш повністю захищеним, убезпеченим й умиротвореним, і водночас тут немає підстав здригтися від страху й зіщулюватися від нападу клаустрофобії. Тут гостро відчуваєш, як життя, що напружено тече довкола, у той же час настійливо тремтить у тобі.

Ейфелева вежа не просто височіє в небі, небо стає її частиною, плоттю її ґратчасто-просвітчастого тіла. Легко розправившись із логікою взаємовиключень *всередині* й *назовні*, вона завиграшки долає несумісність міфічного і наукового – і повітряний простір, якого вона торкається своєю маківкою, перетворюється на ефір: тепер він – міфічний і незбагнений простір, у якому живуть Музи, і разом із тим чітко математично прорахований простір, у котрому вібрують радіохвилі. Відтак прозорість Ейфелевої вежі стає прозорливістю, її ажурність звучить від адажіо до алегро, її висота випростується у високість.

Якби Аліса, повернувшись із Країни Чудес, вирішила помандрувати Європою, їй напевно найбільше за все сподобалася б Ейфелева вежа. Коли б Борхес і Ешер надумали зустрітися, щоб поговорити про неймовірні події й неможливі об'єкти, вони прийшли б на Ейфелеву вежу...

Ейфелева вежа не приховує свою таємницю. Вона не має секретної кімнати, нікуди не ведуть потаємні дверцята, бо й самі потаємні дверцята відсутні. Тут усе на виду. Таємниця Ейфелевої вежі – в очевидному доланні звичного, у взаємопроникному поєднанні непоєднуваного, у тому, з якою проникливістю вона пропускає крізь себе *всередині* і *назовні*.

Таємницю Ейфелевої вежі можна затиснути в кулаці, можна покласти в кишеню, можна замкнути у свинцевому сейфі – все одно її не втримати. Вона вислизне, випурхне, просочиться назовні – прекрасна таємниця взаємоперетікання *всередині* і *назовні*.

ПРЕЗЕНТУЄМО НОВЕ ВИДАННЯ

Григор'єв Віталій. На вітрах історії: монографія / В. Григор'єв. – Полтава: ТОВ "АСМІ", 2012. – 292 с.

У цій книзі член НСЖУ, лауреат премії імені Володимира Малика, краєзнавець Віталій Григор'єв умістив мало відомі широкому загалові факти з історії козацтва південно-західної частини Полтавщини, сучасної Глобинщини, XVII – поч. XX ст., коротку історію Кременчуцького, Лубенського, Миргородського, Чигиринського полків та їхніх сотень, до яких уходили населені пункти нинішнього Глобинського району. Серед родів козацької старшини, а пізніше українського дворянства, які мали відношення до краю, – Апостоли, Вишневецькі, Базилевські, Булюбаші, Бутовські, Галагани, Глоби, Горленки, Диздарєви, Калачевські, Капністи, Кулябко-Корецькі, Кодинці, Лисенки, Магденки, Малами, Мартоси, Остроградські, Родзянки, Руденки, Устимовичі та ін., які проживали майже по всій території Полтавщини і залишили помітний слід у її історії.

Для широкого кола читачів, зацікавлених історією рідного краю.